RAMAKRISHNA MISSION VIDYAMANDIRA

(Residential Autonomous College affiliated to University of Calcutta)

B.A./B.Sc. THIRD SEMESTER EXAMINATION, MARCH 2021

SECOND YEAR [BATCH 2019-22]

Date : 20/03/2021 **SANSKRIT (GENERAL)**

Time : 11.00 am - 1.00 pm **Paper : III** Full Marks : 50

1. अधोलिखितयोः द्वयोः **एकस्य** समाधानं कार्यम्। (নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির **একটি** সমাধান কর।) [1×10]

   ক) अभिज्ञानशकुन्तलनाटके हस्तिवृत्तान्तस्य नाटकीयतात्पर्यं लिख्यताम्। (অভিজ্ঞানশকুন্তলনাটকে হস্তিবৃত্তান্তে নাটকীয় তাৎপর্য লেখ।)

   খ) ऋषेः दुर्वाससः शापस्य नाटकीयतात्पर्यं लिख्यताम्। (ঋষি দুর্বাসার শাপের নাটকীয় তাৎপর্য লেখ।)

2. अधोलिखितयोः द्वयोः **एकस्य** समाधानं कार्यम्। (নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির **একটি** সমাধান কর।) [1×10]

   ক) भारतीयसमाजे साहित्ये च रामायणस्य प्रभावः आलोच्यताम्। (ভারতীয় সমাজে ও সাহিত্যে রামায়ণের প্রভাব আলোচনা করো।)

   খ) महाकवेः कालिदासस्य नाटकानां परिचयः लिख्यताम्। (মহাকবি কালিদাসের নাটকগুলির সংক্ষিপ্ত পরিচয় দাও।)

3. अधोलिखितेषु **द्वे** टीके लेख्ये। (যে-কোনো **দুটি** টীকা লেখ।) [2×5]

   ক) गीतगोविन्दम्। (গীতগোবিন্দ)

   খ) उत्तररामचरितम्। (উত্তররামচরিত)

   গ) मृच्छकटिकम्। (মৃচ্ছকটিক)

   ঘ) श्रीमद्भगवद्गीता। (শ্রীমদ্ভগবদ্গীতা)

4. अधोलिखितयोः **द्वयोः** रूपं लेख्यम्। (যে-কোনো **দুটি** রূপ লেখ।) [2×1]

   ক) নর শব্দের তৃতীয়ার বহুবচন।

   খ) মুনি শব্দের দ্বিতীয়ার দ্বিবচন।

   গ) লতা শব্দের সপ্তমীর একবচন।

   ঘ) ফল শব্দের চতুর্থীর একবচন।

5. अधोलिखितयोः **द्वयोः** रूपं लेख्यम्। (যে-কোনো **দুটি** রূপ লেখ।) [2×1]

   ক) ভূ-ধাতুর লট্ প্রথমপুরুষ একবচন।

   খ) গম্-ধাতুর লৃট্ উত্তমপুরুষ বহুবচন।

   গ) ভূ-ধাতুর লৃট্ মধ্যমপুরুষ দ্বিবচন।

   ঘ) পচ্-ধাতুর লোট প্রথমপুরুষ একবচন।

6. अधोलिखितयोः **द्वयोः** सन्धिः कार्यः। (যে-কোনো **দুটি** সন্ধি যুক্ত করো।) [2×1]

क) गङ्गा+ऊर्मिः

ख) हित+उपदेशः

ग) नर+ईशः

घ) क्षुधा+ऋतः

ङ) देव+ऋषिः

7. **द्वयोः** सन्धिविच्छेदः कार्यः। (যে-কোনো **দুটি** সন্ধিবিচ্ছেদ করো।) [2×1]

क) यद्यपि।

ख) प्रत्येकम्।

ग) निरीश्वरः।

घ) दुश्चिन्ता।

ङ) महेशः।

8. अधोलिखितेषु **त्रयाणां** कारकं विभक्तिश्च निर्णेया। (যে-কোনো **তিনটির** কারক বিভক্তি নির্ণয় করো।) [3×1]

क) शिशुः क्रीडति। (শিশুঃ ক্রীড়তি।)

ख) बालकः चन्द्रं पश्यति। (বালকঃ চন্দ্রং পশ্যতি।)

ग) रामेण वाणेन हतो वाली। (রামেণ বাণেন হতো বালী।)

घ) राजा विप्राय गां ददाति। (রাজা বিপ্রায় গাং দদাতি)

ङ) वृक्षात् पत्रं पतति। (বৃক্ষাৎ পত্রং পততি।)

च) वने वसति। (বনে বসতি)

9. अधोलिखितेषु **त्रयाणा**मशुद्धिसंशोधनं कार्यम्। (যে-কোনো **তিনটির** অশুদ্ধি সংশোধন করো।) [3×1]

क) अद्य प्राते स प्रवासं जगाम।

ख) नास्ति मे बहवः मित्राः।

ग) तृष्णार्तो वारिं पाति।

घ) नः गृहे उत्सवः भविता।

10. अधोलिखितेषु **त्रयाणाम्** अर्थपार्थक्यं लेख्यम्। (যে-কোনো **তিনটির** অর্থপার্থক্য লেখো।) [3×2]

क) स्थला, स्थली।

ख) वर्षं व्याकरणम् अपठत्, वर्षेण व्याकरणम् अपठत्।

ग) पित्रीयति, पित्रायते।

घ) सूर्या, सूरी।

ङ) शूद्रा, शूद्री।

———— × ————